

אסתר ורדי ז"ל

בת יהודית וזאב שפירא ז"ל

נולדה: כ"ו ניסן ה'תרע"ג - 3/5/1913
 עלתה לארץ: כ"ט תשרי ה'תרצ"ז - 15/10/1936
 נפטרה: כ"ב ניסן ה'תשנ"ו - 11/4/1996

בדיוק בימי אביב דומים לזה - היום, אחרי חג הפסח - כמעט סוף ניסן, לפני 83 שנים, נולדה חברתנו אסתר, בעיר רובנה, על גבול פולין-רוסיה. משפחה דתית-מסורתית קטנה יחסית, רק אסתר ואחותה רבקה. אבא-זאב עובד ביערות, עובר ובודק עץ אחר עץ, הוא האיש המחליט מי ימשיך לצמות ואת מי יכרתו וישלחו על גבי הנהר ועל ספינות למדינות רחוקות. אמא-יהודית אשת חייל מנהלת את משק ביתה ואת חנות הגלנטריה שלה, ודואגת לחינוכן של שתי הבנות. מצבם הכלכלי טוב, ואסתר לומדת בבי"ס ואח"כ בגימנסיה. מכיון שאביה שומר-המצוות חשש פן תלמד בתו תורה...למדה עם ילדי הנוצרים בני עמים שונים שהיו בסביבה. אמנם לא חשה אנטישמיות וגם המצב הכלכלי היה טוב כאמור. אבל למרות זאת לא הסתפקה אסתר במה שיש והחליטה להגיע לארץ ישראל. מחשבה זו הובילה אותה לתנועת הנוער "החלוץ הצעיר" ואח"כ "החלוץ". היא יצאה ל"הכשרה" בקובל. ומכיון שהיתה חלוצה טובה, לא עבר זמן רב והיא קבלה את הסרטיפיקאט והגיעה ארצה בסוף תשרי 1936. עם בואה שובצה לאחת מפלוגות "הקבוץ המאוחד" ששכנה אז במגדיאל (ויסדו אח"כ את קבוץ בית-אורן). היא גויסה לפלוגה המקובצת שעבדה ובנתה את המפעל האדיר בים-המלח. כ-1/2 שנה עבדה בחום ובתנאים הקשים, שהיו אז קשים שבעתיים. כשחזרה למגדיאל, התברר שבאשדות-יעקב נפתח קורס השתלמות לאקונומים, ואסתר נבחרה ע"י קבוצתה לצאת ולהשתלם כדי להיות האקונומית של הקבוצה. אבל...כמו שנאמר בפתגם: "האדם חושב ומתכנן תיכנונים...ואלוהים ממעל יושב, ועל שפתיו עולים היוכים..."

כי...התכנון האלוהי היה: שאסתר וחיים יתאהבו, ויקימו את משפחתם דוקא, כאן, באשדות. ואכן כך בדיוק היה. חיים שהמיר את שם המשפחה שהביא עמו מן הגולה, לורדי בעברית, וביחד עם אסתר בנו בית ומשפחה.

חיים שמתלהב בקלות מכל דבר אוהב לשיר ולצחוק ולרקוד, ואסתר בשקט ובצנעה כמעט הייתי אומרת "נחבאת אל הכלים" ומאחורי גבו של חיים.

סוף בעמוד הבא

סוף

דוקא המיזוג בין שניהם, בעלי אופי כל-כך שונה, יצר משפחה קטנה, חמה ואוהבת לשני ילדיהם - עליזה וצביקה.
במשך השנים עבדה אסתר בבתי-הילדים (לפי צוו השעה), ואח"כ גם שנים רבות באקונומיה (חרי לשם כך עברה פה השתלמות).
חיה היתה אמה טובה וגאה מאוד בהישגיהם וציוניהם של ילדיה בתקופת ביה"ס ואמרה בשקט: "את זה הם ירשו ממני..."

השנים חולפות עליזה נשאת לאבנר, וחופכת את אסתר לסבתא מאושרת ל-3 הנכדים שנולדו פה באשדות, והרביעי שיוולד מאוחר יותר מחוץ לעמק. גם צביקה הקים משפחה וזיכה את אסתר בעוד 4 נכדות ונכדים.
ברבות הימים לאחר שאסתר עברה ניתוח בעיניה שלא הביא לשיפור המיוחל בראייתה, הדבר העציב אותה מאוד וגרם לה להתחבא עוד יותר בצילו של חיים הפעלתן. אך לא לזמן רב... כי חיים נלקח ממנה ומאתנו בחטף לפני כ-9 שנים. עליזה וצביקה - ילדיה הטובים, עושים כל מאמץ, כדי לבוא ולבקר לעתים קרובות ככל האפשר, להפיג את תחושת בדידותה.

ויש לה גם שכנים טובים שמתעניינים ודואגים... והיא משתדלת בכל כוחותיה להגיע לעבודה במפעל (לוג), ולבוא בקביעות לחוג תנ"ך, כי כמו שאמרה פעם: "מכיון שהחורים שלי היו דתיים מאוד וחשבו שאסור לבת ללמוד תורה ולכן למדתי בגמנסיה רגילה ולא הכרתי בכלל את התנ"ך. אני רואה שיש דברים, שכל החיים אנחנו נלחמים עבורם, ובעצם אני נפגשת לראשונה עם סיפורי התורה. התנ"ך מאוד מעניין אותי, ישעיהו מסביר מאוד יפה וברור, וזה ממש נעים לבוא לחוג..."

אבל... מגיע היום שאסתר מוכרחה לעבור ל"בית הסיעודי" שלנו, בו היא מטופלת ודואגים לה במשך כל שעות היממה. וכבר אמרנו שהיושב במרומים מחליט (ואולי בעצה אחת עם אסתר?) שאסתר שנולדה בניסן תשוב אליו בניסן, ותוכל להתקרב שוב לנשמתו של חיים-בעלה ואהובה במשך כיוכל שנים ואל נשמות הוריה ואחותה שנספו בשואה. אני מעבירה לפני עיני תמונות של אסתר שעובדת באקונומיה כשחיה מסדרת פרוסות גבינה צהובה על מגשים, או אוכל לפחים של עובדי-חוץ, הרפת וחשומרים. או כשראשה תקוע באחד המקררים. ואח"כ ב"לוג", אבל משום מה נתקעת בזכרוני דוקא תמונה שצילם צלמנו הותיק אליהו כהן ז"ל (עוד לפני שנולדתי). באחת התמונות נראים חיים ואסתר זוג האוהבים הצעירים, כשהם מעיינים יחדיו בעתון, בפינת הקריאה שבצריף התרבות ב"גשר הישנה" שלנו. ובשניה וזה מפתיע, כי למרות שאסתר לא היה בדיוק מסוג היפיוות שאליהו אהב לצלם, הוא הנציח אותה במכנסיים קצרים כשהיא נחה על מזרון עשוי קש, גם היא מתקופת גשר. ויש איזה רוך מיוחד ושלוח הנסוכים על שתי התמונות הישנות תהן... את השקט הזה, והחום והרוך יזכרו כל אוהביך.
נוחי בשלום והיי שלום, אסתר חברתנו. עמליה ד.